

Oponentský posudek bakalářské práce Tomáše Kerleho: „*Indonéské bojové umění Pencak Silat na Západní Sumatře*.“ Praha 2007, Fakulta humanitních studií UK, 78 s. + příloha

Bakalářská práce Tomáše Kerleho „*Indonéské bojové umění Pencak Silat za Západní Sumatře*“ se zabývá v rámci českého prostoru zcela jedinečným a doposud nezpracovaným tématem bojových umění Indonésie. Za cíl si klade ukázat, jak se sakrální rozměr západosumerského bojového stylu *Taralak* projevuje při jeho výcviku (s. 10), přičemž vychází z pojetí hierofanie Mircei Eliadeho.

Práce je založena na autorově opakovaném terénním výzkumu etnografického charakteru, čemuž odpovídá i užitá metodologie v podobě zúčastněného pozorování a řízených respektive polořízených rozhovorů.

Autor text vhodně strukturuje, nejprve charakterizuje bojové umění Pencak Silat v kontextu indonéské oblasti (s.12-17), následně obecně představuje oblast Západní Sumatry a předkládá základní etnografické údaje o majoritním etniku Minangkabau (s. 17-21), načež ukazuje historii a současné postavení bojového umění v této lokalitě (s. 21-32). Poté již přistupuje k popisu jedné ze škol z hlediska jejího vývoje a v ní vyučovaného specifického bojového stylu *Taralak* (s. 32-37), od něhož přechází k vlastnímu jádru práce, detailnímu popisu a interpretaci konkrétní kulturní situace v podobě nočního výcviku této školy a jeho konstituujících kulturních prvků (s. 37-67).

Práce je příkladem dobře zvládnutého terénního výzkumu, kdy si je autor explicitně vědom všech základních premis etnografie, ať již se jedná o zúčastněné pozorování jako primární zdroj dat, práci s klíčovými informátory, detailní popis jako základ analýzy či důsledné rozlišování emické a etické perspektivy. Ocenit je třeba také velkou náročnost prováděného výzkumu v exotickém prostředí, zejména co se týká jazykových kompetencí.

Autor také velmi dobře pracuje s dostupnou odbornou literaturou vztahující se k tématu, přičemž již publikované práce dovedně konfrontuje a propojuje s vlastními poznatky. Vzhledem k synkretické povaze západosumaterské kultury, je třeba ocenit také autorův široký přehled, s nímž se orientuje v rozmanitém původu jejích jednotlivých konstituujících prvků vztahujících se k bojovému umění.

Při analýze a interpretaci si autor počíná systematicky, výklad smysluplně strukturuje, dobře argumentuje a dostatečně dokládá svá tvrzení.

K práci je možné mít v podstatě pouze několik připomínek.

Autor není zcela důsledný v užívání citačního úzu a tak se v práci můžeme setkat se třemi typy odkazů. Dalším drobným nešvarem jsou občasné překlapy, které se v práci objevují.

Vhodné by také bylo vyvarovat se anglismů, zejména termín „krokové patterny“ (s. 51) nahradit některým jiným výrazem, např. „krokové vzorce“.

Autor se v textu také dopouští poměrně běžné, ale zásadní chyby, když zaměňuje termín status (ve smyslu postavení) za termín statut (ve smyslu stanovy, předpisy) (s. 41, 55, 69).

Další drobnou výtkou je užití nevědecké terminologie při vymezení třech základních přístupů k bojovému umění Pencak Silat (s. 29-32). Autor zde užívá zcela nevědecký termín „nadpřirozené schopnosti“, který by se v odborné práci neměl objevit, není-li užit jako termín emický. Vzhledem k tomu, že autor explicitně uvádí, že se jedná o jeho vlastní modifikaci Maryonovy klasifikace (s. 29, pozn. 67), bylo by vhodnější nahradit tento pojem některým jiným výrazem, např. „mystický“ či „podporující rozvoj vnitřní síly“.

Na s. 41 se autor zmiňuje o iniciačních rituálech, přičemž tvrdí, že mají „přechodový“ charakter, ovšem svou strukturou „neodpovídají klasickému modelu „přechodového rituálu““ (s. 41, pozn. 104). Takové tvrzení je nutno doložit a přechodový charakter těchto rituálů explicitně ukázat.

Poslední připomínka se týká určitých diskrepancí ve vymezení vlastního cíle práce. V úvodu autor deklaruje jako cíl ukázat sakrální rozměr bojového stylu Taralak (s. 10). V závěru však na jednom místě uvádí, že se pokusil demonstrovat synkretické tendence projevující se v bojovém umění Pencat Silat (s. 71-72) a na dalším místě, že jeho záměrem bylo „poukázat na způsob jakým se [výcvik] provádí, co tento výcvik doprovází a samozřejmě jak některé vybrané osoby tento výcvik interpretují“ (s.73). V podstatě se autorovi podařilo dosáhnout všech zmíněných cílů, vědecká práce by však měla být v definování a dodržení svých cílů koherentní.

Zmíněné připomínky nijak zásadně nesnižují celkovou úroveň práce. Předkládaný text splňuje podmínky kladené na bakalářskou práci, proto jej doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně s počtem 41-43 kreditů.

V Praze 12. října 2007

Mgr. Martin Heřmanský